

Fomento amplie enquia 12.000 milions eth còst tath bastiment deth tunèl de Vielha

Er increment des mesures de seguretat provòquen qu'eth pressupòst iniciau patisque ua pujada de 4.000 milions

III Eth delegat dera demarcacion de carretèras en Lhèida, Vicenç Vilanova, se desplaçèc deluns entà Betren tà explicar es detalhs deth

nau projècte, encara en fasa de redaccion, deth desdoblament deth nau tunèl de Vielha. Aguest projècte que s'a vist modificat respècte ar auant-

projècte ja existent supause ua pujada deth pressupòst en uns 4.000 milions de pessetes, en tot passar a costar de 8.000 milions iniciaus a 12.000

milions. Er increment des mesures de seguretat, entà esvitar tragèdies coma era deth Montblanc, an provocat aguest augment.

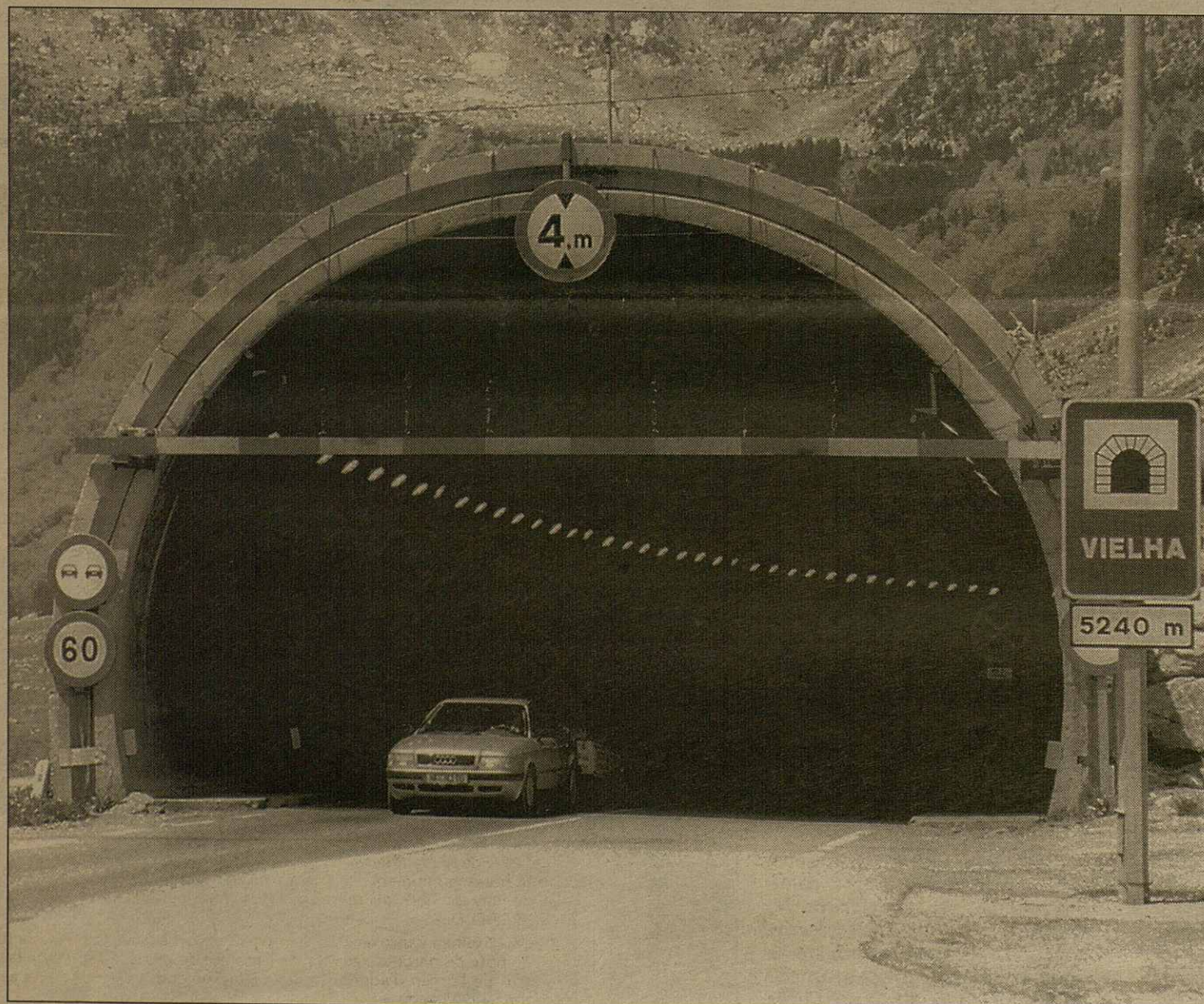
Comence era campanha electorau tàs eleccions deth 13 de junh

II En tot coïncidir damb era prumèra jornada de campanha electorau es representants des principaus partits politics hègen, era mieja net deth dijaus, era penjada de propaganda electorau tant enes carrèrs de Vielha coma pera rèsta des pòbles.

Eth caplòc aranés congreguèc era majoria des lidèrs politics dera zòna. Aquiu se i poderen veir tant as alcaldables coma a caps de lista tath Conselh de diferents terçons. Agropacion d'Electors Amassadi per Aran, PSC-UA-GA, UPA e CDA, iniciaven atau es sues campanhes.

MIRALHEM-MOS

VIII Es orquèstres de balh son indispensables en quaus-sevolha Hèsta Major que se prècie. Son encara aué era essència des hèstes populars. Non quede guaire entà qu'arribe er ostiu e nòms d'orquèstres ja famoses passejaràn es sòns esturments pes pòbles dera Val d'Aran. Hè uns ans, ua quarentia, Bossòst auie ua orquèstra de balh. Tocaue enes pòbles petiti dera Val d'Aran, mès tanben dehòra dera Val e Ac senti, mès no vos pogui condar mès. Entà contunhar sonque auetz d'anar tara plana ueit.

Eth nau tunèl aurà ua via mès de circulacion qu'er actua

SILVIA PUERTOLAS

CORSA POPULAR D'ARAN (deman dimenge)

XII MIEJA MARATON VIELHA-LES (21,097 km)

Gessuda: des deth Palai de Gèu tàs 10.30 ores.

Arribada: Carrèr Paissàs

Inscripcions: Enquiath madeish. dimenge
(10 minutes abantes der inici
dera competicion)

VI^{au} MINIMARATON INFANTIL EN LES A COMPDAR DES 10.30 ORES

ELECCIONS 99

Era penjada de propaganda, prumèr acte de campanha electorau des partits politics

Redaccion
VIELHA

A.E.A.A.

Jos er eslògan "Vòta coerència", era Agropacion d'Electors Amassadi per Aran, formacion recentment creada, encetaue era campanha electorau damb Amparo Serrano ath capdauant. Aguest partit se presente tàs eleccions deth 13 de junh en tot defèner, segontes Serrano, "era fòrça deth dialòg e deth ben comun per dessus des interèssi individuaus damb listes formades per ua barreja de gent joena e gent damb experiència politica de diuersi sectors laboraus.

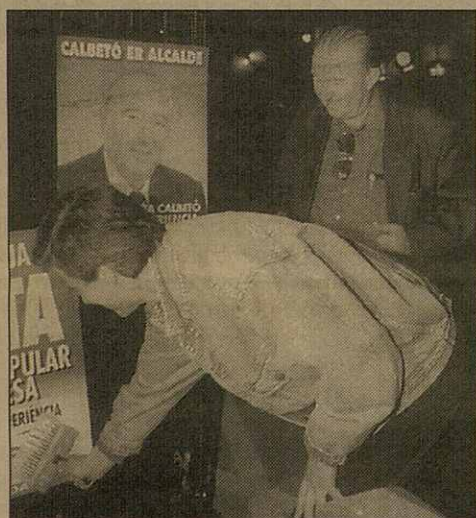
SILVIA PUÉRTOLAS

PSC-UA-GA

Er eslògan de propaganda deth Partit des Socialistes de Catalunya-Unitat d'Aran-Gent d'Aran-Progrés Municipal, presentat en caplòc aranés, ei "entà que guanhe Aran". Er alcalable d'aguesta formacion tar ajuntament deth caplòc aranés, Joan Riu, present ena penjada des pannèus electoraus dera net deth dijaus explicaue eth sòn significat en tot dèder que: "tà Vielha s'a de besonh un nau estil entà governar, en tot que des deth Conselh vam a propiciar un govèrn de consens e unitari".

SILVIA PUÉRTOLAS

SILVIA PUÉRTOLAS

UPA

"Eficiàcia e experiència", ei er eslògan trigat pera naua coalicion UPA entad aguestes eleccions. Josèp Calbetó, actuauc alcalde de Vielha-Mijaran e alcalable d'Union Popular Aranesa, que siguec acompanyat ena penjada de pannèus peth cap deth PP en Aran, Javier Cardona, destaquèc qu'eth messatge que se vò trasmetèr ei justament "hèr a servir aguesti dus matis entà concludir damb aqueres petites causes que manquen per hèr en Vielha e pedanies".

GDA

Es convergents presenten entaera campanha electorau que ven d'encetè-se eth messatge "Garantia de bona gestion". Pau Perdices, cap de lista tar ajuntament de Vielha-Mijaran explicaue: "aguest eslògan embarre eth valor principau deth partit qu'auem vengut demostrant en aguesti darrèr quate ans e coma garantia d'ua bona gestion se pòden mèter coma exemple toti es pòbles aranesi damb ajuntament de Convergència. En Vielha-Mijaran manque aguesta bona gestion e s'a d'arténher".

SILVIA PUÉRTOLAS

Eth PRAG presente en Arties es candidatures tàs pròplèus eleccions

Redaccion
VIELHA

Dempús qu'es principaus grops politics representats en Aran hessen era passada setmana era presentacion des sòn candidats entàs pròplèus eleccions municipaus e ath Conselh, aguesta dimenjada ac hège era formacion politica, recentment creada, deth Partit Renovador d'Arties-Garòs (PRAG).

Aguest partit politic, format per gent sustot d'Arties, presente candidatura tant entara pedania d'Arties damb Rafael Hinojosa ath capdauant, tath municipi deth Naut Aran damb Fran-

cisco Jaquet, com tath Conselh General peth terçon d'Arties-Garòs, damb ua lista entestada per Miguel Barra.

Segontes explicaue, Jordi Caseny, secretari d'Organisacion "eth nòste objectiu ei amassar un conjunt de vesins des localitats d'Arties e Garòs entà cercar ua naua via dauant es partits tradicionaus, damb era participacion vesinau". Caseny hige "auem intencion de crear ua junta des vesins damb amassades regulares tà tractar e decidir sus ahèrs que tanhen ath pòble. Ues decisions que seràn es que defeneràn es nòsti representants politics".

Ena presentacion des listes, es

SILVIA PUÉRTOLAS

Eth PRAG cercarà era participacion des vesins deth pòble

representants deth PRAG explicaue qu'aguest partit s'a format per gent que ja trabalhau peth pòble, en ahèrs vinculats damb eth patrimon

culturau, damb era defensa dera pedania d'Arties-Garòs o era segregacion d'aguesta deth municipi deth Naut Aran, entre uns auti..

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUÉRTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÀS

Centralita Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent, 425 · 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció: 609 50 92 02

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD

Es mesures de seguretat en nau tunèl de Vielha incrementen eth còst en 4.000 milions

Era tragèdia deth Montblanc servís a Fomento de punt de referéncia tà melhorar determinats aspèctes dera seguretat

Silvia Puértolas
BETREN

Eth delegat dera demarcacion de carretères deth Ministèri de Fomento en Lhèida, Vicenç Vilanova, se desplaçaue deluns entà Betren tà auançar es detalhs deth nau projècte, qu'encara ei en fasa de redaccion, de çò que serà eth futur tunèl de Vielha.

Vilanova, qu'expliquèc qu'entath mes d'octobre se presentarie eth projècte ja acabat, dèc a conèisher es variacions respècte der auant-projècte presentat en 1994 damb ua melhora sustot per çò que tanh ar increment des mesures de seguretat. Segontes auançaue "es mesures de seguretat previstes s'an amplià dempús der accident producit en tunèl deth Montblanc, entre França e Itàlia, entà esvitar tragèdies d'aguesta magnitud".

Laguens d'aguestes modificacions, Fomento a previst deishar er actuau tunèl, en un principi contemplat tà èster galeria de ventilacion, coma zòna d'evaquacion en tot èster connectat cada quate cents

mètres damb eth que se pense bastir. Laguens des mesures de seguretat tanben s'a previst hèr servir eth tunèl vielh tath pas de veïculs de gran tonatge, que transpòrten matèries perilhoses ath delà de pònt de connexion en sasons d'amonthanatge.

Eth nau tunèl aurà donques era sua galeria de ventilacion que se harà per un metòde semitransversau a traucers d'un faus tet, que s'installarà en sòn interior. Vilanova tanben explicuèc qu'aguest sistèma de ventilacion en interior dera galeria passe per dividir eth nau tunèl en quate parts independents entre eres, damb ua longada de 1250 mètres cada ua, entà qu'en cas que se i cale huec non se propague pera rèsta deth tunèl a traucers deth madeish sistèma de ventilacion.

Ath long de tot eth recorrut se i plaçaràn camèras de television que permeteran ua vigilància es 24 ores deth dia.

D'auti aspèctes que caracterisaràn era naua construccion son que disposarà de tres vies de circulacion, un d'entrada entara Val d'Aran e dues de gessuda tot e qu'en cas de

Vicenç Vilanova, siguec acompanhat per Josèp Calbetó e Javier Cardona

fôrça aflluència de torismes ua d'aguestes darrères se poirà invertir. Ath delà, disposarà de quauques zònes interiores d'aturada de veïculs en cas d'averies o accident. Era amplada deth nau tunèl serà de 14,5 mètres e era nautada artenherà es 5,20 mètres.

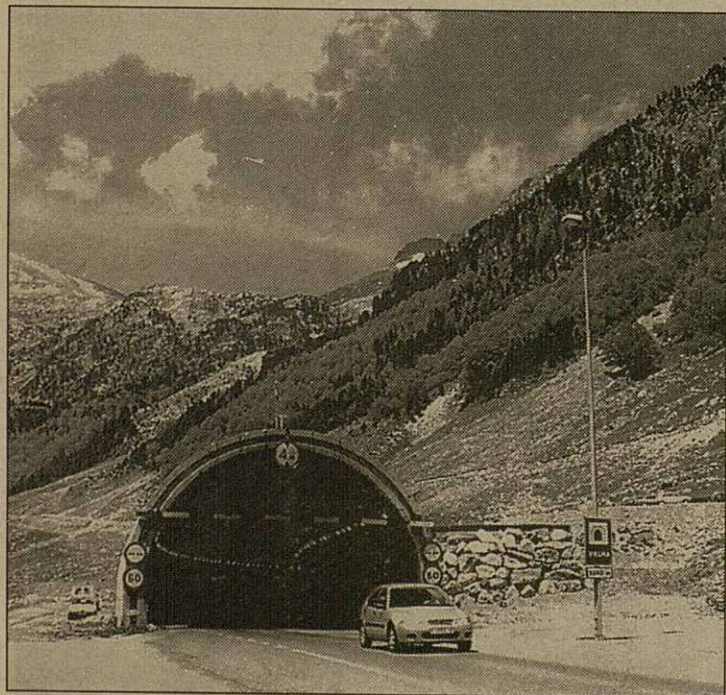
Aguesta melhora ena seguretat supòse ua pujada per çò que hè ath pressupòst previst iniciaument. Damb es modificacions hètes en projècte, eth còst deth nau tunèl de Vielha s'a incrementat en quate mil milions de pessetes e passe de costar es ueit mil milions iniciaus previsti a dotze mil milions.

En acte de presentacion Vilanova auancèc qu'un viatge comencen es òbres non se perjudicarà tad arren eth transit dat que serà ua òbra totaument independenta ena quau er actuau tunèl non se veirà afectat. Ena presentacion, eth delegat de Fomento siguec acompanhat per alcalde de Vielha-Mijaran, Josèp Calbetó, que deishèc clar que non se tractaue d'un acte de precam-

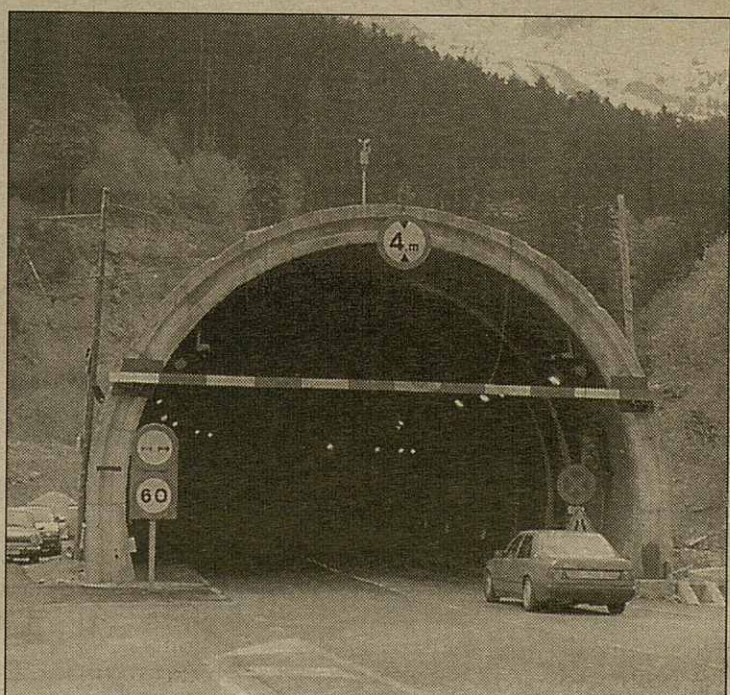
panha senon d'informar as vesins der estat actuau d'aguest projècte. Segontes Calbetó "hège tres mesi que s'auie demanat ath Ministèri que balhèsse compdes dera

actuau situacion deth madeish".

Es òbres, que son previstes de començar cap a finaus der an que vié, poirien èster prèstes en un plaç de tres ans.

Es òbres de desdoblament non afectaràn eth transit

Eth tunèl actuau servirà coma galeria d'evaquacion

PREINSCRIPCIONS - ESCÒLA D'OSTALARIA

DUBÈRT ETH PERIÒDE DETH 31 DE MAI ATH 4 DE JUNH

CICLES FORMATIUS DE GRAD MEJAN EN:

- TECNIC DE CODINA
- TECNIC DE RESTAURANT-BAR

(ESCOLA DAMB AUBÈRJA ABILITADA COMA RESIDÈNCIA)

ATH LONG DETH CORS SE HÈN:

- ACTIVITATS CULTURAUS
- CONFERÈNCIES
- ESCAMBIS, ECA...

TELEFON DE CONTACTE: 973 64 72 42

Era Federacion Catalana d'Esquaish gestionarà era zòna esportiu de Bossòst

Redaccion
VIELHA

Er ajuntament de Bossòst a arribat a un preacòrd damb era Federacion Catalana d'Esquaish entà qu'aguesta assumisque, a curt tèrme, era gestion des installacions dera zòna esportiu propietat deth consistòri.

Aguest preacòrd, que demore reflectit en un document signat eth passat dimars en ajuntament de Bossòst, aurà ara d'èster ratificat tant en pròpleu plen deth consistòri coma ena corresponent Assamblèa que hèske era Federacion Catalana d'Esquaish (FCE).

En document se recuelhen es bases de çò que serà eth convèni definitiu qu'estacarà totes dues parts entàs pròpleus trenta ans, prorrogable per periòdes des cinc ans.

Er ajuntament de Bossòst, que s'a vist obligat a assumir era gestion dera

zòna esportiu, dempús de qu'era anteriora empresa gestora Seae la deishèsse d'expotar ara hè apuprèt uns sies mesi, participarà enes òbres d'ampliacion dera madeisha que son previstes de hèr enes pròpleus mesi.

Era FCE ja a previst ampliar es installacions damb eth bastiment de quate pistes d'esquaish mès e ua auta pista polivalenta entara practica d'esports coma eth badminton. Aguesta ampliacion pòrie començar en un plaç maxim d'un mes e mie, tà qu'abantes der iuèrn es òbres siguen completament acabades. Era participacion der ajuntament ena melhora dera zòna esportiu passarie per curbir eth 50% des despenes, en tot qu'er aute 50% le pagarie era FCE. Totun encara s'estúdie eth còst qu'aurà eth bastiment des naues pistes.

Era signatura d'aguest document de preacòrd, per totes dues parts correc a cargue der alcalde de Bossòst,

Felipe Delseny, e eth president dera Federacion Catalana d'Esquaish, Josep Maria Ripoll.

des associats, actuaument fixades en cinc mil pessetes. Ath delà se cercarà auferar aguest equipament a collectius coma pompiers, mossos d'esquadra, guàrdia civiu, eca., tà incrementar atau er us des madeishes.

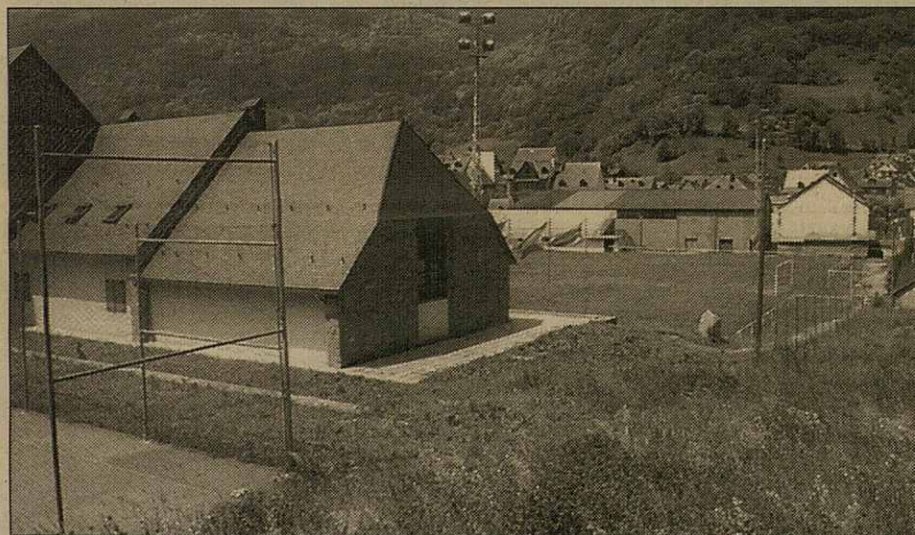
Per ua auta part, eth president dera FCE auança qu'er esquaish se sajarà de promocionar damb era creacion d'ua Escòla d'Esquaish Aranesa, e des dera federacion qu'eth entèste se formaràn esportistes que poguen pertàner as futures Federacions Catalanes.

Felipe Delseny, alcalde de Bossòst, explicaue: "era gestion dera zòna

Moment dera signatura deth preacòrd entre era FCE e er ajuntament

SILVIA PUERTOLAS

Es installacions se veirà ampliadades damb mès pistes d'esquaish

SILVIA PUERTOLAS

Segontes Ripoll: "ja hège quauque temps qu'era FCE cercaue equipaments esportius entà gestionar e dempús qu'er ajuntament mos dèsse a conèisher era actua situacion des installacions de Bossòst arribèrem a arténher aguest preacòrd de cara a signar un acòrd definitiu". Ripoll tanben auancèc qu'es estades esportives de clubs e federacions ei un des principaus objectius dera FCE a compdar deth moment en qué se hèske cargue dera gestion des installacions, ath delà se cercarà era promocion dera zòna esportiu en base a quinsvolh des esports que se i pogue practicar.

Segontes auançaue eth president dera Federacion Catalana tanben se promocionaran es installacions en tot sajar de redusir es quòtes mesadères

esportiu qu'assumirà ben lèu era Federacion Catalana d'Esquaish servirà entath melhor foncionament dera madeisha e ara ora entà incrementar eth nombre de gent que ne hèske us".

Delseny matisèc: "er ajuntament artenh atau un acòrd plan important de cara ara promocion des installacions ath delà de deishar en mans dera experiència que pòt auer ua Federacion Esportiu era gestion d'un equipament que pòt apropar visitaires entath pòble".

Rebremem qu'en aguesti moments era zòna esportiu de Bossòst ja dispòse de: ua pista d'esquaish, gimnàs, sala de gimastica equipada damb maishines, vestiaris damb saunes, cafeteria, dues pistes de tènis, un minigolf e dues piscines.

telefons d'interès generau

973 64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Çò de Saforcada	(25530 Vielha)	973 64 57 26	Infor. torisme Salardù	Balmes, 2	(25598 Salardù)
973 64 18 15	Musèu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)	973 64 16 12	Infor. torisme Arties	Pl. Urtan, 26	(25599 Arties)
973 64 18 15	Ecomusèu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)	973 64 01 10	Infor. torisme Vielha	Sarriulera, 5	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Musèu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquèira, s/n	(25599 Arties)	973 64 82 07	Infor. torisme Bossòst	Eduard Aunós, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 25 69	Archiu Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arros)	973 64 73 03	Infor. torisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
				973 64 44 55	Infor. Baquèira Boret	Nucleu Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)
				973 64 09 79	Can. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
973 64 00 80	Pompiers Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)	973 64 12 91	Parròquia de Salardù	Sant Andréu, 1	(25598 Salardù)
973 64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espitau, 5	(25530 Vielha)	973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arro, 8	(25530 Vielha)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)	973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 44 62	Farmàcia Palà - Baquèira	Edif. Campalías, s/	(25598 Baquèira)	973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antoni, s/n	(25530 Vielha)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)	932 65 6592	Coches de linha		
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas d'Arro, s/n	(25530 Vielha)	906 33 00 03	Informacion meteorologica		
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)	900 12 35 05	Informacion carretères		
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bòrdes)		Deputat	Sant Ròc	(25550 Bossòst)
973 64 82 19	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduard Aunós, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 72 32	Camins des Pirinèus	Pas d'Arro Baish, s/n	(25530 Vielha)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)	973 64 24 44	Escòla d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 44	Mossos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)	973 64 08 88	Palai de Gèn	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)	973 64 28 64	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquèira	Parcatge Baquèira, s/n	(25598 Baquèira)	973 64 81 57			
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)		Gasolinèra - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)		Gasolinèra - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)	973 64 20 88	Gasolinèra - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 01 75	Casèrna militar - Vielha	Pas d'Arro, s/n	(25530 Vielha)	973 64 72 91			
				973 64 71 00			

Es baishes temperatures amortissen era pregària de Santa Quitèria

Redaccion
VIELHA

Ath torn de 500 personas s'amasauen dissabte passat ena boca sud deth tunèl de Vielha entà celebrar era tradicionau pregària en aunor de Santa Quitèria.

Era majoria dera gent concentrada, venguda principauement des deth terçon de Castièro, commemorauen un an mes era festiuitat que compdèc damb era preséncia d'eth sindic d'Aran, Carlos Barrera e er alcalde de Vielha, Josep Calbetó, ath delà de toti es auti representants der ajuntament.

Aguesta hèsta deth 22 de mai comemòre ua vielha tradicion de totemp, e que coincidís damb eth

prumèr dia qu'es aranesi podien passar eth pòrt de Vielha, isolat ath long der iuèrn pr'amor dera nhèu.

Ei justament per açò que, segontes a passat de boca en boca e de generacion en generacion, es viatgèrs, un còp arribats ena boca sud celebraven era pregària damb era benediccion de pan e hormatge, tradicion qu'encara se consèrve.

Era accesibilitat ad aguest punt ei sens dopte un des aspèctes que mès an cambiat dera Santa Quitèria de temps entà darrèr. Eth bastiment deth tunèl de Vielha e era possibilitat d'arribà-i damb veïculs a hèt qu'aguesta festiuitat s'age convertit en ua des pregàries mès multitudinàries.

Totun, es baishes temperatures

Era pregària de Santa Quitèria tornèc a commemorar ua vielha tradicion

amortiren era trobada d'enguan. Ua part importanta des personas qu'anèren entara missa, non se demorèren, coma ei costum, a dinar enes prats qu'entoren er endret.

Es auti actes qu'aucupèren aguest

dia sigueren, dempús dera missa oficiada entàs dotze de meddia, era benediccion deth tèrme e repartiment dera caritat. Aguest dia de hèsta acabau, coma ja ei costum, damb eth balh dera tarde.

• ESPÒRTS •

FÓTBOL

U.D. BOSSÒST

"Première Division Poule A" Liga Francesa

Deman dimenge, tàs 15:00 ores en camp deth Bossòst
U. D. Bossòst - Huos

Era U.D. Bossòst jogarà eth pròplèu dissabte dia 5, tàs 20.00 ores, en camp deth Cierp contra eth Cazaril, ganhador der aute grop dera sua categoria.

A.R. LES

"Promotion Poule A" Coupe Amitié

Larbout 2 - A.R. Les 1

Ena finau d'aguesta competicion er equip deth Les perdec eth partit jogat en St. Gaudens.

F.C. VIELHA

"2e Division Poule B" Liga Francesa

F. C. Vielha 7 - Labarthe de Riv. 1

Aguest ère eth darrèr partit de liga que disputaue er equip aranes en tot acabar artenhent era dusau plaça dera categoria ena classificacion finau.

ESCÒLA DE FÓTBOL

(Categoria mens 11) Liga Francesa

Era categoria de mens 11 descansarà aguesta dimenjada.

(-11)

(Categoria mens 13) Liga Francesa

Auè dissabte, tàs 15:00 ores en camp deth Vielha.
Esc. de Fòtbol - Luchon

(-13)

(Categoria mens 15) Liga Francesa

Esc. de Fòtbol 1-St. Gaudens 5
Deman dimenge, tàs 10:00 ores en camp deth Vielha.
Esc. de Fòtbol - Ent. Garonne

(-15)

(Categoria mens 17) Liga Francesa

Esc. de Fòtbol 3 - S. Gesse 1

(-17)

CAMPIONAT NACIONAU DE BOTIFARRA

Cinc parelhes araneses ena finau deth Nacionau de Botifarra

Eth passat dissabte 22 de mai se celebrèc en Parador de Vielha era finau provinciau corresponenta ath dusau campionat Nacionau deth jòc dera botifarra.

Un totau de seishanta tres parelhes participèren entà poder arténher ua des places classificatòries tara finau Nacionau a desputar eth pròplèu dia 19 de junh en Camp Nou de Barcelona.

Ena competicion cau destacar er exit artenhut pes participaires aranesi. D'un totau de dètz parelhes dera zòna, cinc jogaràn era finau Nacionau deth jòc dera botifarra.

Era parelha ganhadora dera Val d'Aran e segona classificada dera provincia siguec era formada per Roberto Boya e Manuel Medan. Es dusaus aranesi e quataus de Lhèida sigueren, Juan José Grijalba e Alberto Cas-

tet. Era tresaua parelha dera comarca e siesau de Lhèida siguec era formada per, Manuel Fernández e Valero Gramun. Es autes dues, que tanben anaràn entara finau deth Camp Nou son, José Maria Yañez e Vicente Menades e Emilio Gerotina e José Manuel Castet.

Era jornada de competicion començaue tàs dètz e mieja deth maitin damb era entrèga des acreditacions as participaires. Tot seguit eth Conselh Generau aufric un esdejar abantes der inici dera competicion. Tàs onze e mieja deth maitin es parelhes aucupauen era sala condicionada tara ocasion, un campionat que s'arturaue tara ora de dinar e que se reiniciaue a compdar des tres e mieja dera tarde. Tàs sies, un viatge acabada era pròva, se hège era entrèga de prèmis as tres prumèri ganhadors de cada ua des comarques de Lhèida.

En aguest sentit cau dèder qu'era parelha ganhadora absoluta siguec era formada per Antoni Segu e Angel Cano.

FÓTBOL

COPA AMITIÉ

Er equip dera A.R. Les juguèc era passada dimenjada era finau dera Copa Amitié contra eth Larbout en camp deth St. Gaudens. Maugrat qu'eth trofèg queiguec deth costat francès-eth Les perdec per dus gòls a un-, non se li pòden restar merits as aranesi ja que s'enfrontèren a un equip que milite en ua categoria superiora. Segontes Enrique Carrera, president dera A. R. Les: "tot e qu'era liga non a estat massa bona aguesta finau de copa a supausat un prèmi entath trabalh hèt per equip ath long de tota era sason".

brama

Era Val d'Aran en venta

Es especulacions immobiliàries hètes sense escrupuls e sense respècte atempten contra es procèssi identitaris. Sò estat impressionat pera preséncia d'un anonci de granes dimensions ena entrada de Vilanova i la Geltrú que met, damb letres ben granes: "El Garraf en venda". Ei era publicitat d'Oua assessoria de ventes immobiliàries. Era impression se me hè desagradabla perque, inevitablement, me transpòrte ara possibilitat de qu'un dia per pura estratègia d'especulacion podam veir "Era Val d'Aran en venta" (arribats ad aquest punt seguraments serie en castelhan e diderie: "El Valle de Aran en venta"). Non dobtí que cèrti sectors sociaus trobarien gratificantua ua propòsta com aguesta. En cas dera Val d'Aran eth valor identitari deth país implicarie ues consideracions diferents qu'es deth Garraf, qu'ei culturaument un bocin de Catalonha.

En Malhòrca eth procés d'entrada des alemanes qu'aquerissen territòri e bastiments e se i desplacen a viuer era jubilacion o longues etapes dera vida, pòt convertir era isla en un apendix d'Alemanha; provòque ua alarmança entrada de costums alemanes e convertís er aleman ena segona lengua dera isla en fòrça parçans deth territòri. En moltes circonstàncies es publicitats ja se hèn en castelhan e aleman. Es alemanes compren era isla; Malhòrca ei en

venta? Ei era alemanisacion de Malhòrca. Laguens d'uns ans Malhòrca pòt devier, de hèt, ua província alemana. Ei un procés de despersonalisacion que non m'agradarie entara Val d'Aran. Tot e que sò conscient dera progressiva espanholisacion d'Aran, plantejaments crudèus e brutaus coma era Venta dera Val d'Aran acabarien damb es aspiracions de recuperacion e normalisacion dera nòsta personalitat.

Es que'n serien contents son personas coma eth Sr. Luis Herrero, eth Sr. José Maria Garcia e d'auti locutors e comentaristes dera COPE segontes se pòt desprèner des sòns comentaris des darrèrs dies, coma resultat deth tançament de tres emissores dera cadena. Er arquebisbe Carles, eth bisbe Carreres e d'auti cargues dera jerarquia eclesiastica en Catalonha an entenut era situacion e defensat era aplicacion dera reglamentacion. Ei era jerarquia espanhòla qu'a hèt es plantejaments mès enfrontats. Es problèmas enes relacions sociaus, per motius de lengua, en Catalonha tostemp les pòrten de Madrid e perifèries (ei a dèder dera Espanha espanhòla). Era mia indignacion mès concrèta (ath margen des diferéncias ideologiquas) damb es senhors Herrero, Garcia e d'auti, se fondeja en qu'entà anar contra era decision dera Generalitat an passat quauqui dies menspredant

eth respècte qu'eth Govèrn e eth Parlament de Catalonha an mostrat sus era Val d'Aran e era sua identitat e s'an burlat deth hèt que s'exigísque ores d'emission en aranés, entà auer ua freqüéncia comercià ena Val d'Aran e se n'an arribat a traucers de diuersi programes de ràdio dera existéncia der aranés, dera esséncia dera lengua e dera gent que la emplegam. Ac an hèt de manèra dirècta e burlesca, de forma umilianta. Tà anar contra eth governant an menspredat ath governat. Damb aguesta actitud an arrenhutat que rebremem eth continu ton irrespectuós dera cadena COPE; ath deuant de plantejaments qu'emplèguen era burla de sò mès intim qu'a eth mèn pòble, era lengua, d'aquerò que li dà sentit de comunitat, d'aqueth aspècte que m'amasse damb es sègles, ... ath deuant d'aguesta umiliacion qu'atempte contra era nòsta identitat se me hè difícil reflexionar sus era libertat d'expression dera cadena COPE. S'existissen fòrça emissores e organizacions coma es dera COPE, vistes es opinions e comentaris d'aguesti dies, es que perderiem era libertat d'opinion e era dignitat d'èster, seriem nosati, es mès febles ... Liberalisme o proteccion?

Aqueri que mos menspreden e se n'arriben de nosati, perque èm petits o perque èm diferents mòstren era sua baisha qualitat umana; bèth un d'eri, o es sues famílies, passen vacances en nòste

territòri; quauqu'un n'a comprat un bocinet en forma de casa o d'apartament; compren era Val d'Aran; me preocupen pera sua ignorància, pera sua agressivitat e peth sòn poder.

Hè quauque dia sigui acusat pes recent arribats mossos d'esquadra de comèter ua infraccion de trafic laguens dera Val d'Aran. En aplicacion dera sua competéncia me meteren ua multa. Era mia sensacion anaue dera suspresa (ère eth primèr viatge que me parauen es mossos) ara indignacion. Era darrèra ràbia contenguda venguec produida perque eth papèr que rampliren entà entregà-me e que podessa saber de qué m'auien multat ère imprès en castelhan. Non è arribat a entèner en qué se justificava qu'es primèras accions dera policia de trafic catalana en Aran vagen emparades en impresi damb eth lògo dera Generalitat e escrits ena soleta lengua non pròpia de Catalonha; cap des senhors que me multèren me hec cap d'allusion n'existic cap d'escambi en aranés. Creigui que i a quauquarren que non marche ben. Non è vist jamès as mossos coma un artifex dera venta dera Val d'Aran. Calerie evitar aguestes imatges.

Jusèp Loís Sans Socasau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

Vademecum Aranense, nau sègles de tèxtes en aranés

Redaccion
VIELHA

Vademecum Aranense, ei eth nòm deth volum que recuelh tota era compilacion de tèxtes en aranés pendent lèu nau sègles, deth darrèr tèrç deth s.XII enquias nòsti dies qu'eth sòn autor, Jèp de Montoya, presentaue era passada dimenjada en Betren.

Aguesta òbra, damb era sua grafia originau, a estat ua antologia plan laboriosa, pr'amor qu'eth sòn autor i a trabalhat ben ben es darrèri quate ans e mie.

En Vademecum Aranense i trapam des de facsimils de documents antics, damb era sua transcripcion enquia postaus, missaus, cançoners, prèmis de Mossèn Condò, triptics, mapes ath delà de tèxtes literaris e istorics

Jèp de Montoya, compdaue entara presentacion deth Vademecum Aranense, ath delà d'ua sala plia de public -damb apuprèt ues 150 personas-damb era preséncia deth sindic d'Aran, Carlos Barrera, eth director der Institut d'Estudis Ilerdencs, Josep Borrell, Carles Duarte, Director

Generau de difusion dera Generalitat, eth coordinador dera Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés, Jusèp Loís Sans, eth lingüista, Federic Vergés, e er istoriador Melquiades Calzado.

Aguesta antologia de tèxtes en aranés, que remasse a mès de cent autors, a auut un còst plan elevat degut ara voluminositat deth madeish -ues mil tres centes huihes- e a trapat esponsorisacion tant des deth Departament de Cultura dera Generalitat, deth Conselh Generau d'Aran e era Deputacion de Lhèida a traucers der Institut d'Estudis Ilerdencs.

Coma en ues autes publicacions hètes en lengua aranesa, aguesta tanben a estat editada per Pagès Editors e ja se pòt trapar ara venta per un prèt de nau mil pessetes.

Eth sòn autor

Jèp de Montoya nèish en Les en 1959. En 1976 guanhè eth primèr concors literari dera Fondacion Musèu Etnologic dera Val d'Aran, en apartat de pròsa infantil, damb eth conde *Libertat det bestia dera Vila de Les*. A partir d'aquiu guanhè fòrça prè-

mis autant enes concorsi dera Fondacion, dera Escòla deras Pirinèas, le Midi Chante, eca. A recebut diuerses distincions ath long dera sua vida lite-

raria coma "Eth Premier prix de la Langue d'Òc". Un des reconeishements mès subergents ei eth que se li hège en 1996 damb eth nomentament de Subergrand, Midalha, e Isard d'Òr pera sua trajectòria en prò dera cultura aranesa e gascona.

Actuaument ei membre deth Conselh d'Administracion dera Escòla deras Pirenèas, conselhèr der Institut d'Estudis Ilerdencs e vicepresident dera Fondacion Etnologica dera Val d'Aran.

Jèp de Montoya -dusau pera quèrra- en acte de presentacion

SILVIA PUERTOLAS

Carona enjós

L'UE restablís l'ajuda per las lengas

David Grosclaude
LESCAR

Lo sosten financièr a las lengas ditas minoritàrias e regionalas en Euròpa èra estat suprimit l'an passat pr'amor, segon la Comission (après ua decision de justícia), la linha budgètària que i èra consagrada aviá pas cap de basa legala.

L'an passat los jutges de la Cort europèa avián suprimit un vintenat de linhas budgètàrias creadas pel Parlament europèu en rason de l'abséncia d'una decision politica clara pertocant a las competéncias de l'Euròpa en aqueles domenis.

Lo budget de quasi 4 milions d'euros per las lengas minoritàrias èra estat daissat en espèra. S'i parlava de far adoptar pel conselh dels ministres una decision qui serviria de basa legala e que permetés lo restabliment del budget "lengas minoritàrias".

Mas la solucion trobada per l'òra es de s'apiejat sus l'article 126 del tractat de l'Union que ditz que la politica en matèria de cultura e d'ensenhament pertòca "totas las lengas dels Estats membres".

Quitament se la Comission Santer èra pas tròp favorable a aquela utilizacion de l'arti-

cle 126 la causa es estada acceptada. La Comission a cambiat.

Lo budget serà lo meteisme organizat diferentament. Aquel restabliment permet de preservar lo Burèu Europèu per las Lengas Mens Espandidas. Son existéncia èra ligada a la linha budgètària en question. Ara serà finançat directament per la Comission.

Tot aquò significa que per 1999 i aurà ajudas per projectes pertocant l'ensenhament de las lengas e la produccion de materiau pedagogic en prioritat.

I aurà ajudas per projectes e materiau pedagogic

Associacion dels elegits occitans

Lo conse de Langoiran, en Gasconha (pròche Bordèu) lancèt, fa mai d'un an, l'idèa d'un recampament de municipalitats a l'entorn d'un projecte de promocion de la cultura occitana. L'iniciativa d'aquel elegit de la petita comuna de Gironda serà estada fruchosa puèi que lo 23 de junh a Tolosa serà constituïda l'associacion dels elegits occitans.

I aguèt l'an passat una primièra amassada de trabalh per establir los estatuts de

l'associacion e uei la naiséncia es anonciada.

Mas la creacion de l'associacion serà pas qu'una etapa pr'amor es previst tanben un recampament lo 11 de setembre a Langoiran en Gironda que serà la primièra manifestacion importanta de l'associacion amb l'adopcion d'una carta qu'es un tèxte titolat "Viure en país d'Òc" e qu'es una lista de qualques engatjaments en favor de la lenga e de la cultura occitanas.

L'amassada de Tolosa serà (23 de junh a 15 h sala del Senescal, car Remusat) donc l'acte fondator d'una associacion d'elegits amb estatuts clarament occitanistas. L'associacion, çò dison los articles 1 e 2, amassa los elegits que s'entgatjan: "a promòver la lenga e la cultura occitanas en un esperit d'umanisme". La cultura occitana e la lenga son definidas coma un "patrimòni comun e lo fonda-

Aquitània, Auvernha, Lengadòc, Lemosin e Charenta Lemosina, Miègjorn Pirenèus, PACA, Ròse-Aups (per la partida occitana) las valadas occitanas d'Itàlia, e la Val d'Aran".

Las miras de l'associacion son ambiciosas e van del simple escambi d'informacion a la creacion d'un servici de politica culturala e socioculturala occitana duscas a la "constitucion d'un grop de pression" per la promocion de la lenga e de la cultura.

En la letra qu'acompanha la convidacion per l'amassada constitutiva explican que se'n va temps pels elegits occitans de se regropar pr'amor los autres, particularament en País Basc, Bretanha, Corsega an comprés dempuèi long-temps qu'èra necessari.

Rencontre

La jornada del 11 de setembre que se debanarà a Langoiran serà l'ocasion d'una presentacion oficiala de l'associacion mas tanben d'un escambi amb la preséncia de J. Roure qu'es adjunt encargat de la cultura catalana a Perpignan. S'anóncia tanben la preséncia del president del conselh general de Gironda, d'un jurista que vendrà explicar las accions que pòdon menar las collectivitats a l'entorn de la lenga e d'uns representants de collectivitats occitanas que trabalhan ja dins lo domeni de la lenga e de la cultura. Puèi Jean Salles-Loustau, inspector general de l'Educacion Nacionala vendrà parlar de las possibilitats qu'an las diversas collectivitats per intervenir en las questions d'ensenhament.

Solide: es pas un cap d'òbra, aquel roman.... Mas quin plaser, per lo legeire! Aquò's una fèsta, d'i cabussar, del moment que "Setembralas" es un d'aqueles libres que son estats escrits "per jòia recomençar". E aurretz de mal a vos metre d'acòrdi per lo definir d'un solet adjectiu, d'abòrd que totes li convenon, de tant qu'aqueste es un roman descastrat e trufarèl, trefolissent tant que gostós, embelinant...

E nos anariam pas enganar se chifràvem aquel plaser a la lenga retrobada que li balha de vam. Una lenga que son autor, Joan-Frederic Brun (Montpelhèr, 1956), tornèt prene de son jovent —çò qu'es pas brica estonant...— e que dempuèi l'a menat a publicar dos autres obratges: "Estius e secaressas" (1979) e "Lo retrach dau Dieu negre" (1987), que rejonh las dralhas de la sciéncia-ficcion.

La Liquièira

Brèu: vaquí de tot son larg, dins son anar costumier, lo bolegadís sens relambi d'un vilatjòt qu'es al mitan de la garriga, a las confinhas de

Provença: la Liquièira. Un endrech ont, ara coma totjorn, lo monde aïman de far a son idèa e de tirar als perdigalhs, quand n'es la sason venguda, mas qu'a pas son parièr, estent qu'aquí "se passa pas jamai res d'ordinari" e qu'un sens fin d'eveniments de remarca o meton tot de contunh en ramalh...

Aquí de tresors se trapan encara, per qual voldrà los cercar e furgar d'arroinas, e a çò que dison un braconièr s'es trobat cap e cap, en tot trevar eusièiras e gravasses, amb un bocachon parlar que l'a fach soscar al Banarut... Aquí los pastres aïman de legir Virgili dins la tantossada, un unicòrn es estat destoscot, pintrat, dejós lo gip d'un plafon per un tap tròp arderós de blanqueta e de sabentasses de la vila coma Leon Vilaret, que vivia fins ara vodat a sos libres, passan sas jornadas a engimbrar d'examètres erotics per Tre-son la tan polida, una mai

"Setembralas"

Jaume Figueras i Trull

qu'agradiva forastièra —ancas redondas, uèlhs afiscaires— que ven de desviar la practica en plen, tanlèu presa al Cafè ont fa serviciàla... Aquí de factors fug-l'òbra escampan de plenas sacas dins un calavenc, per dire de s'esparnhar la besonha. Mai encara: sòr Evangelina de la Misericòrdia, nonanta ans picats, sentís las ròsas quand passa. Un lion que demorava al pargue de son mèstre, lo professor Engarran de Fontarecha, arqueològ, se l'es chapat cap e tot: òm n'a trapat sonque las lunetas. E lo paire Albèrt Menugueta, qu'èra lo prèire, finís que pren a son ostal doas femnas...

Ricard e Apollina

Mas tot aquel revolum de gents que son a las comandas de l'asard e la calorassa, totjorn prèstas a se daissar prene per tala o quala tissa, nos es balhat per l'agach sonque a mitat innocent de Ricard, tretze ans e la mina

degordida, e d'Apollina, sa sorreta, qu'ambe sos parents venon passar vacanças al castèl de Tribas. E aquò's d'estiu en estiu, del temps que venon bèls, qu'aquel Ricard va gostar sens cap de retenguda totes los jòcs que fan la vida: l'amor, los libres, lo país... E mai que mai los sòmis, que lo fan dintrar tot en dormissent lo bòsc de la Fadarelona, ont s'es amistosat ambe la polida Fúlvia, mòrta dempuèi de sègles mas que li aprén lo latin e li pòrta ajuda per alestir sas reviradas escolars. O que lo fan davalar prigond, tanben, per d'escalièrs en viseta, al delà de portanèls tras los domasses, e que lo van menar a de cròtas secretas, al pus fons de sos sòmis...

Se pòt tanben que tot aquò revèrte per mai d'un aquelas "Cent annadas de solesa" que lo mostachut García Márquez se'n faguèt lo cronicair per las annadas seissanta, mas que nos cal comptar, aquí dessús, al "trobar fòl" de

Raimbaut d'Aurenja, que dins lo temps senhorejave lo parçan, e al mirgalhat retaule montpelhierenc qu'es lo "Pichon Talamus", tot clafit d'espaventablas "causas novèlas", la cronica aquela medievals que tant retipa lo "Manual de Novells Ardits" nòstre. Per pas parlar de Renat Nelli e de Max Roqueta, que sos vèrses tornan per endrechos, e mai lo roman gotic o lo "Kama-Sutrà"... coma n'es la demostrança la dètz-e-novena cançon d'Arnaut Danièl, inedicha, que Ricard va descobrir de la man de Fúlvia, e que vos balha rason del tresen gras sul camin de la perfeccion amorosa... segons los "sutràs" indòs!

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCITA/>

Institut d'Estudis
Medievals.
Edifici B.
08193 Bellaterra (Barcelona).
Telèfon 93 581 11 44
E-mail
arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

“Es discotèques e era television an aucit es balhs tamb orquèstra”

ANA FORMENT

Ja arribe er ostiu e tamb jeth arriben es Hèstes Majors de practicament toti es pòbles dera Val d'Aran. Qué ei aquerò prumèr que vos ven tath cap quan pensatz en quaussevolha d'aguestes hèstes? De ben segur que son moltes es causes que rebrembatz mès, non negaratz pas qu'un des trèts mès caracteristics des Hèstes Majors son es balhs que s'organisen ath torn des mès variades orquèstres. Donques ben, aué parlam de musica. Volem recuéllher era istòria d'ua banda de musics aranesi, de Bossòst, entà èster mès concrèts. Entad aquerò, auem parlat tamb dues des moltes persones que formèren part d'aguest grop: Paquito Perejoan e Paquito Torrasa.

Cau díder que se quauquarren auien en comun toti es integrants d'aguesta orquèstra ère ua grana passion pera musica. Non podie tocar quaussevolh en aguesta orquèstra, sonque ac podien hèr es que gaudien de vertat hènt a sonar es sòns esturments musicaus e non les hège arren auer d'anar a ensajar dempús de tota ua jornada de trabalh en casa de pagés. Ad aquera ora, ben entrada era net, non quedauen guaires fòrces entà hèr quauquarren mès que non siguesse anà-se'n entath lhet. Maugrat aquerò, arrés faltaue ara trobada e dempús de sopar toti s'amassauen en ço de Juan Delaurens.

Aquíu ensajauen e apreñien solfeg. Juan ère qui les ensenhau. "Non mos agradaue guaire hèr classes de solfeg", rebrembe Paquito Perejoan, "nosati sonque volíem tocar es nòsti esturments". Ara Paquito se'n da compde qu'ère fòrça important saber solfeg, mès en aqueri moments non ac vedien atau: "Auíem massa prèssa; ac volíem hèr tot molt rapid", hig. Ena orquèstra de Bossòst

Era orquèstra de Bossòst ena processon de Setmana Santa

sonauen toti es esturments que pogatz imaginar. Paquito Perejoan, per exemple, toquèc eth ciscòrni e eth saxe. Er aute component dera banda tamb eth quau auem parlat, Paquito Torrasa, tocaue eth trombon de vares e Juan Delaurens eth clarinet. En grop tanben i auie un compositor, qu'ère eth que hège es papèrs.

Era orquèstra neishec tamb quate persones, mès, pòga pòc, s'anèc apuntant gent. Tant Paquito Perejoan coma Paquito Torrasa comencèren a tocar a principis des ans quaranta, ath torn der an 1942. Coma en Bossòst arrés sabie tocar eth trombon de vares, Torrasa marchèc tà Barcelona entà aprèner. Aquíu qu'estèc pendent dus mesi en casa d'uns familiars. "Anaua tà classes en carrèr Marina, a pròp dera Monumentau", ditz.

Segontes conde era gent, era orquèstra tocaue fòrça

ben. Paquito Torrasa rebrembe ua anecdòta qu'atau ac demòstre: "En an 1943, mès o mens, eth Bisbe dera Seu d'Urgell venguec a hèr ua visita ath pòble de Bossòst. Nosati, era orquèstra, l'anèrem a recèber e toquèrem entada eth. L'agradèc tant coma ac hègem que preguntèc ar alcalde se d'a on venguíem; se pensauè qu'èrem professionaus". A Torrasa le valguec molt de saber solfeg, donques poguec hèr eth servici militar ena banda de musics de Barcelona.

Era orquèstra tocaue cada an ena Processon de Setmana Santa de Bossòst. Es musics, tamb es sòns esturments acompanyauen es cants. Mès, aquerò que de vertat a merit ei que tocauen cada dimenge. Hègen dues sessions, ua de tarde e ua de net. Era prumèra session començauè tàs cinc dera tarde e tocauen enquias ueit. Dempús, entàs dètz dera net, començauen un aute còp

e non parauen enquia mès enlà des dotze deth ser. Aquíu sonauen es cançons mès modèrnes de moment, des de "Islas Canarias" enquia "Camino Verde".

Eth balh s'auie hèt en vèries sales granes deth pòble. Era orquèstra non pagaue cap de loguèr pera sala. Paquito Perejoan explique qu'agarrauen a un senhor entà que venesse es entrades e qu'es sòs que se guanhaue tamb es consumicions anauen entath propietari dera sala. "Ath principi crubàuem ues dètz pessetes entre era tarde e era net", rebrembe. Alavetz èren nau musics. "Èrem massa, donques era requestacion non mos daue entà tant", explique Paquito. Aquerò que hegen alavetz entà qu'eth negòci les siguesse rendible ère hèr torns: "es mès nau mos anàuem cambiant. Un dimenge tocàuem es uns e ath que ben tocauen es auti".

Paquito Perejoan non se n'està de díder coma ère aquerò de polit: "Tath balh baishaue gent de tota era Val d'Aran. Era sala tostemp ère plia. Siguec alavetz quan moltes des parelles de pòbles diferents qu'aué i a en Bossòst se coneisherèn". Rebrembe tanben que tath balh anauen molti des minèrs que trabalhauen ena Val d'Aran. Tanpòc se n'està de díder qu'es orquèstres desapareisherèn per culpa des discotèques e dera television. Segontes eth, "era gent s'estime mès posà-se

en casa guardant es programes que hèn ena television que non pas gèsser a dançar e aqueri que gessen sonque vòlen discotèques".

Era orquèstra de Bossòst tanben gessie a tocar dehòra. Torrasa rebrembe auer tocat en pòbles coma Arres o Vilamòs. "Tocàuem entàs Hèstes Majors des pòbles petiti que non podien pagar ua orquèstra de dehòra dera Val", comente. Paquito Perejoan se n'arrís quan rebrembe un des viatges qu'anèren a tocar en Bagergue: "Eth transport dera Val d'Aran en aqueri ans non ère pas guaire bon. Es oraris des coches de linha non mos anauen ben e alavetz non i auie taxis, atau ei que pugèrem enquia Bagergue en bicicleta. Mos calec estacar ben fòrt es esturments ena bicicleta e pedalèrem enquia arribar en Saldú. Aquíu deishèrem es bicis e pugèrem a pè entath lòc a on mos calíe tocar". Vos podetz imaginar coma arribèren de cansadi. Dempús de trabalhar tot eth dia sonque les faltaue quauqui quilòmetres de bicicleta! Conden que molti còps en tot tocauen auien estat a punt de dormise. Aquerò que hegen alavetz ère l'heuà-se, gèsser tath carrèr e cercar era hònt mès propèra. "Mos banhàuem era cara e entràuem un aute còp entà contunhuar tamb eth balh".

Mès es anecdòtes non s'aturen aci. Un aute còp les cridèren entà tocar ena Hèsta Major de Saldú. Atau ac conde Paquito Perejoan: "Ère ath torn der an 1947. Eth tunèl ère barrat e eth Pòrt dera Bonaigua tanben, donques auie queigut ua grana nheuada. Era orquèstra qu'auie de tocar ena Hèsta de Saldú non podec arribar e alavetz mos cridèren as de Bossòst. Atau ei que pugèrem a tocar ena hèsta de Santa Creu". Tanben auien anat tà lòcs de dehòra dera Val d'Aran, coma França, entà bèra nòça, o entara part d'Estèrri.

Era orquèstra, tamb es ans, s'anèc quedant sense musics. Uns se maridauen e non volien contunhar, uns auti marchèren dehòra dera Val... atau ei que dempús de sajar diuersi còps qu'era orquèstra non deishèsser de funcionar, ac aueren de deishar. Se ben ei cèrt qu'eth exit des discotèques a perjudicat es balhs tamb orquèstra, encara i a un bon pialèr de gent que s'estime mès era musica en dirècte. E se non pensatz enes entoldats des Hèstes Majors plei de gent dançant.

CATALUNYA
RÀDIO

NAUT ARAN 98.4 BAISH ARAN 98.0

catalunya
informació

NAUT ARAN* 98.4 BAISH ARAN* 98.0

CATALUNYA
MÚSICA

NAUT ARAN 98.4 BAISH ARAN 98.0

* En desconexion entà era Val d'Aran programa MEDDIA ARANÉS de: 12 a 13 orès e de 19 a 20 orès.